

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ**

**Каталог вибірових навчальних дисциплін
ОП «Філософія»
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
на 2025/2026 навчальний рік**

Затверджено Вченою радою факультету 21 січня 2025 р., протокол № 7

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Гендер і сучасне суспільство
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Гендер і сучасне суспільство» знайомить слухача з проблемами самоідентифікації, складовою якої є визначення своєї гендерної приналежності.

Метою вивчення курсу є більш глибоке розуміння студентами і студентками структурованості суспільства та суспільних відносин, розуміння причин існування гендерів, чинників які впливають на їх формування та основні проблеми, які виникають у зв'язку із розподілом людства за гендерними ознаками, а також долучитись до пошуку механізмів усунення гендерної нерівності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Гендер і сучасне суспільство» є: знайомство з теоріями гендеру, розуміння еволюції гендерних досліджень, біологічних, психологічних, соціокультурних чинників існування гендерів, розуміння причин і змісту існуючих у суспільстві проблем, які походять від гендерної нерівності, їх прояви у політиці, економіці та на сімейно-побутовому рівні, дослідження відношення між громадянами, які належать до різних гендерів в Україні та світі. Формування гендерної толерантності, поваги до особистості незалежно від її гендерної приналежності.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: набуття навичок та вмінь застосування знань для визначення лінії особистої поведінки в сучасних умовах та на засадах рівності всіх людей незалежно від їх гендерної приналежності; формування системи знань про особливості спілкування і взаємодії в умовах гендерного розмаїття;

загальні: здатність взаємодіяти з колективом на засадах гендерної рівності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні суспільні і політичні проблеми на основі засвоєного знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих знань;

спеціальні (фахові, предметні): набуття навичок всебічного аналізу проблем суспільного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні;

вміння розробляти соціально-гуманітарні проекти з врахуванням специфіки формування гендерів та розуміння особливостей їх взаємодії в соціумі; здатність фахово прогнозувати розвиток процесів у соціально-гуманітарних сферах з урахуванням регіонального фактору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Філософське обґрунтування гендерної теорії

Тема 1. Гендерна теорія. Предмет дослідження і основні поняття

Тема 2. Історико філософський огляд проблеми співвідношення статей

Тема 3. Становлення теорії гендеру

Тема 4. Біологічні, психологічні та соціокультурні чинники гендеру

Тема 5. Гендерна соціалізація та становлення гендерної ідентичності

Змістовий модуль 2. Гендерні проблеми сучасного світу.

Тема 6. Гендер і політика

Тема 7. Гендер у економічному житті

Тема 8. Гендер у родині

Тема 9. Гендер і мова

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Екологічна філософія і екогуманізм
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):</p> <p><i>Метою</i> вивчення навчальної дисципліни «Екологічна філософія і екогуманізм» є підвищення екологічної грамотності та формування екологічної свідомості й екологічного мислення здобувачів, втілення системних уявлень про тісні зв'язки в системі відношень “людина-світ” у діяльність майбутніх спеціалістів.</p> <p>Подолання екологічної кризи залежить від трансформації способу буття людей. Проблеми екогуманізму, екології, екополітики, біоетики складають значну частину нових перспективних напрямків досліджень – глобалістики та практичної філософії. Відповіді на питання, які стоять перед екологічною філософією, стосуються кожного члена суспільства. Від нинішнього покоління залежить науковий і філософський пошук нових засад діяльності людини в природі, відповідальність за збереження довкілля.</p> <p>Молоді спеціалісти повинні свідомо оцінювати всі багатосторонні зв'язки між природою, суспільством і людиною, враховувати і прогнозувати віддалені наслідки їх порушення. Вивчення курсу дозволить застосовувати набуті еколого-гуманістичні знання в майбутній професійній діяльності, роботі з інформацією про стан екологічної безпеки, сприятиме вихованню соціально-екологічної культури та поведінки кожного члена суспільства, усвідомленій участі в прийнятті та реалізації рішень щодо впливу на довкілля і запобігання його можливих негативних наслідків.</p> <p>Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>Загальні:</p> <p>ЗК1. Вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних</p>	

смислів, зокрема з іншої предметної області.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки.

ЗК7. Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації.

Спеціальні:

ФК1. Знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук.

ФК2. Володіння спеціалізованими знаннями в межах певної природничо-наукової проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною літературою.

ФК5. Розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками природничо-наукового дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками.

ФК6. Навички застосування аналітичного методу в оцінці сучасних суспільних процесів.

ФК7. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методології курсу.

ФК13. Вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо природничо-наукових проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах.

Змістовий модуль 1. Людина і природа: філософсько-екологічний вимір

Тема 1. Основні методологічні аспекти екологічної філософії та екогуманізму.

Тема 2. Взаємодія суспільства та природи в їхньому історичному розвитку.

Тема 3. Природа як об'єкт пізнання. Відношення „Людина – природа” та його форми.

Тема 4. Проблема майбутнього системи «суспільство-природа» в теоріях суспільного розвитку.

Тема 5. Природа як цінність. Етичні засади ставлення людини до природи.

Тема 6. Філософсько-світоглядні аспекти екологічної свідомості, виховання і культури.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Людина і природа: філософсько-екологічний вимір

Тема 1. Основні методологічні аспекти екологічної філософії та екогуманізму.

Тема 2. Взаємодія суспільства та природи в їхньому історичному розвитку.

Тема 3. Природа як об'єкт пізнання. Відношення „Людина – природа” та його форми.

Тема 4. Проблема майбутнього системи «суспільство-природа» в теоріях суспільного розвитку.

Тема 5. Природа як цінність. Етичні засади ставлення людини до природи.

Тема 6. Філософсько-світоглядні аспекти екологічної свідомості, виховання і культури.

Змістовий модуль 2. Історико-філософські концепції сприйняття людиною природи та проблема вирішення екологічних проблем на сучасному етапі

Тема 7. Концепція ноосфери та її сучасний розвиток.

Тема 8. Антропоцентризм і біоцентризм.

Тема 9. Екоцентризм, натуралізм і етика живого.

Тема 10. Екологічна криза та шляхи її подолання.

Тема 11. Місце екологічних проблем серед глобальних проблем людства.

Тема 12. Духовне відродження і моральне очищення як основні фактори гармонізації людини з природою та виходу людства з екологічної кризи.

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Історія та філософія мистецтва
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія та філософія мистецтва» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Філософія»: ОК 1.1 Методологія філософських досліджень ОК 2.3 Практична та комунікативна філософія ОК 2.6 Постмодерні концепції людини і соціуму.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	Навчальна дисципліна «Історія та філософія мистецтва» частково передбачає показ ілюстративного матеріалу та комп'ютерне тестування. Тестування здійснюється в системі Moodle. Тому для успішного оволодіння змістовим обсягом компонент програми використовуються спеціалізовані кабінети, обладнані мультимедійними пристроями та Wi-fi мережею.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Навчальний курс «Історія та філософія мистецтва» передбачає висвітлення теоретичних основ мистецтва, основних етапів розвитку історії та філософії мистецтва, а також поглиблений аналіз його художньо-образної природи та соціокультурних функцій.</p> <p>Метою курсу є надати абстрактно-теоретичні знання і навички філософського осмислення сутності, соціального призначення та специфіки мистецтва; формування творчої естетично розвиненої особистості, яка опанувала основи художньої теорії та практики, засвоїла критерії естетичної оцінки мистецьких творів, розуміє закономірності розвитку мистецтва; формування системи основних понять теорії та історії мистецтва, морфології мистецтва, системи жанрів та специфіки художньої виразності; виявлення логіки появи художніх течій, стилів, напрямків, специфіки певних видів мистецтва; вивчення творчості найбільш видатних митців у різних видах мистецтв та їх найзначніших творів.</p> <p>Завданням навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ оволодіти знаннями про основні етапи становлення філософії мистецтва як особливої форми розумової діяльності; ✓ усвідомити сутність суспільного призначення й особливостей функціонування 	

- ✓ мистецтва як форми суспільної свідомості й дизайну як форми суспільного ужитку;
- ✓ простежити етапи формування філософських поглядів і концептів на природу мистецтва у контексті світової культури;
- ✓ опанувати методологією компаративного підходу до вивчення феноменів, явищ й артефактів в їхньому взаємозв'язку; простежити образно-символічний зміст мистецтва від початку його зародження до сучасності;
- ✓ перетворити теоретичні знання, одержані при вивченні дисципліни «Історія та філософія мистецтва» на практичний процес виховання компетентного фахівця.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні:

ЗК 1. Вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач;

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, що передбачає оперативність і динамічність інтелектуальної реакції, стійкість у доланні пізнавальних утруднень;

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області;

ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, оперативного аналізу значних масивів тексту, генералізації їх в загальну смислову структуру, формування достатньої аргументації та верифікації реальних фактологічних даних;

ЗК 11. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел, до ефективного використання інформаційних технологій у професійній діяльності;

Фахові:

ФК 1. Знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук;

ФК 2. Володіння спеціалізованими знаннями в межах певної філософської проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною літературою;

ФК 3. Навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем;

ФК 4. Вміння використовувати методологію та пізнавальні засоби, що властиві філософській спеціальності;

ФК 5. Розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками філософського дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками;

ФК 7. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методологією герменевтики.

ФК11. Здатність розуміти та працювати з іноземною філософською літературою.

ФК12. Здатність бути активним учасником фахової комунікації, будувати аргументи, відстоювати власну позицію.

ФК14. Здатність фахово прогнозувати розвиток процесів у соціально-гуманітарних сферах з урахуванням регіонального фактору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1: Історико-культурні особливості мистецтві. Художні стилі в мистецтві.

Тема 1. Мистецтво як чуттєва сфера духовного сприйняття світу. Предмет мистецтва.

Тема 2. Основні етапи історії мистецтва. Мистецтво стародавнього Сходу.

Тема 3. Стильові особливості античного мистецтва.

Тема 4. Особливості мистецтва Середньовіччя і Відродження. Проблема перспективи в мистецтві епохи Відродження. Лінійна перспектива.

Тема 5. Особливості мистецтва XVII-XVIII століття. Бароко, класицизм, рококо.

Тема 6. Стилiстичні особливості мистецтва XIX століття. Класицизм, романтизм, реалізм, імпресіонізм, символізм.

Тема 7. Модернізм і постмодернізм. Криза сучасного мистецтва.

Модуль 2: Філософсько-теоретичні та методологічні основи мистецтва. Природа художньої творчості.

Тема 8. Морфологія мистецтва.

Тема 9. Поняття художньої творчості. Художній образ, твір і стиль. Зміст і форма в мистецтві.

Тема 10. Простір та час як характеристики художнього твору.

Тема 11. Художній образ та сприйняття мистецтва.

Тема 12. Семіотика художнього образу в мистецтві.

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Історія української соціально-філософської думки
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Історія української соціально-філософської думки» зорієнтований на те, щоб дати здобувачам даної спеціалізації цілісне уявлення про особливість соціально-філософської думки в Україні. Освоєння здобувачами теоретичних положень соціально-філософських вчень українських філософів, формування розуміння теоретичних витоків української філософії, прищеплення вміння вбачати її національну своєрідність, формувати розуміння здобувачами місця української філософії в контексті світової філософії, та її значення для розвитку національної свідомості.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія української соціально-філософської думки» є: сформувані в студентів систему знань про історію зародження, формування і розвитку української соціально-філософської думки як:

- а) невід'ємного елемента духовної культури народу;
- б) способу осмислення соціально-економічних та духовно-культурних процесів у відповідну історичну епоху;
- в) засобу формування провідної верстви народу та української національної ідеї. забезпечення майбутніх магістрів необхідними знаннями найперших життєвих орієнтирів, оволодіння свідомими засобами самовизначення людини у світі.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні: вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з

іншої предметної області. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки. Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації.

спеціальні (фахові, предметні): навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методологією герменевтики. Вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо філософських проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах. Здатність фахово прогнозувати розвиток процесів у соціально-гуманітарних сферах з урахуванням регіонального фактору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Становлення та розвиток соціально-філософської думки

Тема 1. Особливості визначення предмету історії соціально-філософської думки в Україні .

Тема 2. Основні методологічні засади аналізу формування соціально-філософської думки в Україні.

Тема 3. Теоретичні проблеми історико-соціальної філософської думки в Україні.

Тема 4. Соціально-філософські ідеї в культурі Київської Русі.

Тема 5. Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (кінець 15 – початок 17 ст.) .

Тема 6. Розвиток суспільно-філософської думки в Києво-Могилянській академії .

Тема 7. Соціальна концепція Г. Сковороди.

Змістовий модуль 2: Суспільно-філософська думка в Україні кінця (XVIII- першій половині XIX ст.)

Тема 1. Кирило-Мефодіївське товариство та основні соціальної і національної-визвольної ідеї.

Тема 2. Соціально-філософські погляди представників громадівського руху

Тема 3. Філософські ідеї у творчості діячів української культури початку хх ст.

Тема 4. Історичні витоки та особливості формування соціально-філософської думки на Закарпатті.

Тема 5. Розвиток суспільно-філософської думки України в радянській і пострадянській період.

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибірккових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Соціальна і моральна епістемологія
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Соціальна і моральна епістемологія» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми: ОК 1.2 Методологія філософських досліджень ОК 1.6 Епістемологічні проблеми сучасної філософії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Соціальна і моральна епістемологія » має на меті сформувати в здобувачів систему знань про концепції сучасних представників філософської і наукової думки, в першу чергу аналітичної традиції, зорієнтувати і поглибити знання здобувачів про новітні тенденції до моральної та соціальної епістемології в сучасній філософії, а також розширити спектр їхніх пізнавальних можливостей для філософського і наукового аналізу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна і моральна епістемологія » є: забезпечити формування засадничих знань про основні концептуально-теоретичні підходи соціальної епістемології та про впливові аргументи на користь поширених в її межах позицій. Сформувати навички реконструкції епістемологічного дискурсу і виявити можливості застосування рецепції до аналізу соціально-епістемологічної тематики. Підсилити навички самостійного опрацювання сучасних філософських текстів, в тому числі й праць англійською мовою.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні: вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з інших предметних царин. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки.

Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації. Здатність розробляти та управляти проектами, впроваджувати соціально-гуманітарні проекти.

спеціальні (фахові, предметні): вміння використовувати методологію та пізнавальні засоби, що властиві обраній філософській спеціалізації. Вміння використовувати основні методи філософського мислення. Навички критичної роботи з філософськими текстами, застосування різних методів їх аналізу та інтерпретації. Здатність викладати філософські дисципліни у вищих навчальних закладах, розуміння етичних засад педагогічної діяльності та готовність дотримуватися їх у викладацькій діяльності. Володіння сучасними методиками викладання, (в тому числі знання різних стратегій та моделей викладання), вміння застосовувати навчальні засоби, необхідні для досягнення оптимального освітнього результату.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Проблеми і концептуальні засади соціальної епістемології

Тема 1. Класична і неklasична епістемологія..

Тема 2. Знання як епістемологічна проблема.

Тема 3. Соціальна епістемологія: генеза, джерела, методи підходи.

Тема4.Соціальний конструктивізм: порівняльний аналіз проектів соціальної епістемології.

Тема 5. Соціальна організація комунікації знання.

Тема 6. Проблема загального знання.

Змістовий модуль 2: Проблеми і концептуальні засади моральної епістемології.

Тема 1. Моральна епістемологія – нова філософська дисципліна останніх десятиріч .

Тема 2. Нормативний характер моральної епістемології.

Тема 3. Моральна епістемологія, «Етика без принципів», епістемологія чеснот і цінностей.

Тема 4. Етика без принципів Дж. Дансі.

Тема 5. Прагматизм і неопрагматизм.

Тема 6. Моральна епістемологія А. Зімермана

Тема 7. Проблема знання в епістемології та етиці

Інформація про вибіркoву навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибіркoвих навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Специфіка гуманітарних методологій
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Курс «Специфіка гуманітарних методологій» зорієнтований на те, щоб дати здобувачам даної спеціалізації цілісне уявлення про особливості основних тенденцій і дослідницьких настанов гуманітарних методологій. Передусім зазначимо, що хоча гуманітарна методологія почала формуватися відносно недавно і наразі перебуває на етапі становлення, нині вона набуває загальнонаукового значення, впливаючи на перебудову методологічних засад науки в цілому, інтегративні процеси в ній, її гуманізацію та гуманітаризацію. У практичному відношенні евристичний потенціал цієї методології усе більше використовується у здійсненні гуманітарних експертиз суспільно значущих проєктів та програм, поглибленні діалогу культур, формуванні духовності, побудові сценаріїв можливого розвитку сучасної цивілізації, розробці новітніх технологій.</p> <p>Її реалізація передбачає розв'язання таких</p> <p>завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Розкрити передумови становлення і специфіку гуманітарної методології та їх різновидів. 2.Показати спільне та відмінне гуманітарної методології та інших типів методології гуманітарного пізнання. 3.Проаналізувати основні тенденції формування та розвитку гуманітарної методології, тих чи інших її моделей. 4.Виокремити головні моменти і етапи звільнення гуманітарної методології від методологічних принципів математичного та природничонаукового знання. 5.З'ясувати епістемне значення настанов природничонаукового методологічного редуccionізму в гуманітаристиці. 6.Експлікувати гуманітарно-парадигмальну значущість методології історичного пізнання. 7.Виявити причини плюралізму гуманітарної методології, а відтак розкрити евристичний потенціал її основних парадигм. 8.Прослідкувати характер впливу “поворотів” в сучасній філософії на гуманітарну 	

методологію.

9. Проінтерпретувати постмодерністський методологічний дискурс як гуманітарно-філософський феномен сучасності.

Знати: чинники, що суттєво вплинули на формування гуманітарної методології; головні тенденції становлення гуманітарної методології; методи, настанови, підходи методології пізнання світу людини; основні парадигми методології гуманітарного знання; передумови актуалізації гуманітарної методології в сучасних умовах.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні: вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки. Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації.

спеціальні (фахові, предметні): навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методологією герменевтики. Вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо філософських проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах. Здатність фахово прогнозувати розвиток процесів у соціально-гуманітарних сферах з урахуванням регіонального фактору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Становлення гуманітарних методологій

Тема 1. Гуманітарна методологія, її сутність і особливості .

Тема 2. Становлення методології гуманітарних наук.

Тема 3. Природничонауковий методологічний редукціонізм в «науках про дух».

Тема 4. Проблема специфіки методології “наук про дух” на етапі їх самовизначення.

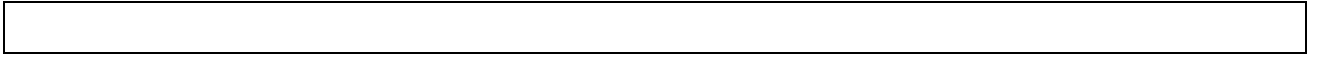
Змістовий модуль 2: Гуманітарні методології в контексті сучасного філософського дискурсу

Тема 1. Методологія історичного пізнання.

Тема 2. Гуманітарно-методологічний дискурс в контексті трансформацій сучасної філософії.

Тема 3. Історичність людського буття і проблема єдності онтології, феноменології, герменевтики.

Тема 4. Постмодерністська методологія і гуманітарні науки.

Інформація про вибірку навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибірових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Сучасні візуальні практики і комунікація
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Ефективність засвоєння даного курсу підвищує попереднє вивчення навчальних дисциплін з ОП «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук. Програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle;
Форма проведення занять	Гібридна (змішана): лекції та семінарські заняття – очно/дистанційно
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):</p> <p>Мета дисципліни – забезпечення стійкої системи знань про специфіку теоретичних і практичних проблем сучасних візуальних практик та комунікації як міждисциплінарних дисциплін гуманітарної сфери.</p> <p>Навчальна дисципліна знайомить студентів із основами візуальних досліджень, які є новою міждисциплінарною галуззю досліджень організації комунікації у різних типах культури. Визначається предмет, завдання, теоретичні основи, методології, основні напрямки та проблематика сучасних візуальних досліджень. З'ясовуються соціокультурні засади візуальної комунікації та досліджується соціокультурна динаміка візуальної культури (традиційне, модерне та постмодерне суспільство), приділяється увага методологічним проблемам побудови теорії культурних практик комунікації. Розглядаються теоретичні засади організації чуттєвості людини та її кореляції з історичними типами культурних практик, місце візуальної комунікації в цьому процесі, а також підстави ієрархії чуттєвої культури людини, окреслюються основні типології візуальної культури. Пояснюється варіативність сучасних візуальних практик, які є результатом впливів взаємопов'язаних чинників (культурно-історичних, соціальних, релігійних, матеріальних та технологічних).</p> <p>Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <p>інтегральна: Здатність розв'язувати складні проблеми та завдання на достатньому професійному рівні у галузі філософії та гуманітаристики або у процесі навчання, що характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>загальні: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, що передбачає оперативність і динамічність інтелектуальної реакції, стійкість у доланні пізнавальних труднощів. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня</p>	

(з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки. Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел, до ефективного використання інформаційних технологій у професійній діяльності.

спеціальні (фахові, предметні): Здатність бути активним учасником фахової комунікації, будувати аргументи, відстоювати власну позицію. Вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо філософських проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах.

Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів, та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільнозначимих проблем. Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних питань, презентації результатів досліджень та проєктів. Збирати, аналізувати та оцінювати емпіричні факти та здійснювати їх інтерпретацію у відповідності до сучасних теоретичних уявлень відповідного напрямку культурології. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері культурології, генерувати та перевіряти гіпотези, збирати докази та аргументувати висновки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Методологія візуальних досліджень. Візуальні практики Модерну та Постмодерну

Тема 1. Методологічні настанови візуального повороту гуманітарних наук

Тема 2. Паноптизм Модерну

Тема 3. Роль художнього поля в конструюванні часу картини світу

Тема 4. Режими бачення класичної науки

Тема 5. Візуальна культура як поле ліквідності Модерну

Тема 6. Візуальна культура Постмодерна: режими бачення приватного та публічного

Змістовий модуль 2: Візуальні практики та соціальні комунікації XX-XXI ст

Тема 1. Історичні модифікації візуальних практик та візуальна антропологія

Тема 2. Візуальні практики: фотографія

Тема 3. Кінематограф як візуальна практика

Тема 4. Плакат як практика візуальної комунікації XX ст.

Тема 5. Мода як візуальна практика та її комунікативний характер

Тема 6. Телебачення як візуальна практика XX ст.

Тема 7. Культура фрагменту: відеокліпи.

Тема 8. Реклама як візуальна комунікативна практика.

Тема 9. Візуальні практики у просторі міста (ландшафтна архітектура, реклама).

Тема 10. Інтернет, мережевий підхід та комунікація.

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибірккових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Філософія тілесності
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):</p> <p>Курс «Філософія тілесності » зорієнтований на те, щоб дати здобувачам даної спеціалізації цілісне уявлення про нову конфігурацію поля гуманітарних наук і філософії, яка встановилася в результаті так званого перформативного повороту(<i>performatical turn</i>) і пов'язана з виходом на передній план теми тілесності. Тіло і його роль в людському досвіді стають перетином теоретичної зацікавленості багатьох провідних методологій – феноменології, психоаналізу, структуралізму.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія тілесності » – надати студентам компетентності, що дозволять розпізнавати і аналізувати процеси у дійсності, пов'язані з тілесною складовою людського існування.</p> <p>вміти:здійснювати аналітично-дослідну роботу; збирати та інтерпретувати наукову інформацію, обробляючи широкий масив літератури з практичної та теоретичної філософії, ставити конкретні цілі і завдання філософських досліджень та реалізовувати їх за допомогою обраних теоретичних підходів та методів;формувати філософську експертну думку через аналіз конфліктних, типових чи особливих ситуацій; оперувати різноманітними складовими теоретичної і практичної філософії у повсякденному житті і загальній соціальній практиці;полемізувати стосовно ключових філософських проблем, обираючи обґрунтоване рішення; розуміти природу онтологічних, гносеологічних, антропологічних, соціальних, культурних, правових, політичних, мовних та історичних явищ; давати оцінку стану і тенденціям розвитку сучасної культури, орієнтуватися в її новітніх практиках;</p> <p>Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <p>інтегральна: здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>загальні: вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає</p>	

здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки. Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації.

спеціальні (фахові, предметні): навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методологією герменевтики. Вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо філософських проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах. Здатність фахово прогнозувати розвиток процесів у соціально-гуманітарних сферах з урахуванням регіонального фактору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Становлення та розвиток

Тема 1. Вступ. Поняття тілесності.

Тема 2. Тілесність буття (стоїцизм)

Тема 3. Тілесність існування (феноменологія)

Тема 4. Тілесність свідомості (фрейдизм)

Тема 5. Тілесність безтілесного (структуралізм).

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибірккових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Філософія фотографії
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Філософія фотографії» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Філософія»: ОК 1.1 Методологія філософських досліджень ОК 2.3 Практична та комунікативна філософія ОК 2.6 Постмодерні концепції людини і соціуму.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	Навчальна дисципліна «Філософія фотографії» частково передбачає показ ілюстративного матеріалу та комп'ютерне тестування. Тестування здійснюється в системі Moodle. Тому для успішного оволодіння змістовим обсягом компонент програми використовуються спеціалізовані кабінети, обладнані мультимедійними пристроями та Wi-fi мережею.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Навчальний курс «Філософія фотографії» передбачає висвітлення сучасних теоретичних та філософських підходів до проблеми образу в межах візуальної антропології, аналіз основних концепцій образу та його інтерпретації в конкретних творах на основі методології феноменологічної традиції, семіології, постструктуралізму та деконструкції.</p> <p>Метою курсу є надати абстрактно-теоретичні знання і навички філософського осмислення сутності, соціального призначення та специфіки мистецтва фотографії; формування творчої естетично розвиненої особистості, яка опанувала основи художньої теорії та практики, засвоїла критерії естетичної оцінки мистецьких творів, сформувати критичну позицію щодо предметів і образів оточуючої дійсності та віртуальної реальності, виробити інструменти для аналізу образу в сучасних умовах життя.</p> <p>Завданням навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ оволодіти знаннями про основні етапи становлення філософії фотографії як особливої форми візуалізації дійсності; 	

- ✓ визначити основні закономірності становлення «теорії медіа»;
- ✓ опанувати методологією феноменологічної традиції, семіології, постструктуралізму, деконструкції та медіа-теорії у потрактуванні художніх образів, знаків, символів;
- ✓ осмислити компаративний підходу до вивчення феноменів, явищ й артефактів в їхньому взаємозв'язку;
- ✓ простежити образно-символічний зміст мистецтва фотографії від початку його зародження до сучасності;
- ✓ опанувати знаннями філософської інтерпретації творів у її символічно-знаковому та афективному потрактуванні.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні:

ЗК 1. Вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач;

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, що передбачає оперативність і динамічність інтелектуальної реакції, стійкість у доланні пізнавальних утруднень;

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області;

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, оперативного аналізу значних масивів тексту, генералізації їх в загальну смислову структуру, формування достатньої аргументації та верифікації реальних фактологічних даних;

ЗК 11. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел, до ефективного використання інформаційних технологій у професійній діяльності;

Фахові:

ФК 1. Знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук;

ФК 2. Володіння спеціалізованими знаннями в межах певної філософської проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною літературою;

ФК 3. Навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем;

ФК 4. Вміння використовувати методологію та пізнавальні засоби, що властиві філософській спеціальності;

ФК 5. Розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками філософського дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками;

ФК 7. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методологією герменевтики.

ФК12. Здатність бути активним учасником фахової комунікації, будувати аргументи,

Відстоювати власну позицію.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1: Теоретико-методологічні основи мистецтва фотографії. Природи художнього образу.

Тема 1. Проблема образу як предмету філософії фотографії.

Тема 2. М. Мерло-Понті: до проблеми відмінності образу і зображення.

Тема 3. Ж.-Л. Марьон і філософія «насиченості» феноменів.

Тема 4. Візантійські витоки західної уяви у творчості М.-Ж. Мондзена.

Тема 5. «Образ по той бік образу» і деконструкція образу (Ж.-Л. Нансі).

Модуль 2: Сучасні філософсько-теоретичні івізії фотографії

Тема 6. Ж. Дерріда і телебачення.

Тема 7. Ролан Барт і його класичне потрактування інтерпретації фотографії.

Тема 8. Фотографія як динамічний знак.

Тема 9. Комунікативний аналіз фотографії. Фотографія .

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Футурологічні концепції людства
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	3
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):</p> <p>Курс «Футурологічні концепції людства» має на меті сформувати у слухачів здатність до аналізу сьогодення і вміння прогнозувати можливі шляхи розвитку, як людської цивілізації загалом, так і окремого суспільства зокрема, глибоке розуміння взаємозв'язків і процесів, що впливають на хід історії.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Футурологічні концепції людства» є: аналіз футурологічних ідей в їх історичному розвитку, дослідити роль окремих форм суспільної свідомості (науки, мистецтва, релігії та ін.) у цивілізаційному розвитку, визначити особливості футурології, як системи знань та ознайомити з її основними концепціями.</p> <p>Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <p>інтегральна: набуття навичок та вмінь застосування знань для визначення лінії особистої поведінки в умовах швидких змін і стрімкого розвитку сучасного суспільства; формування системи знань про закономірності розвитку людства і про його перспективи ;</p> <p>загальні: набуття здатності до нестандартного вирішення проблем суспільного життя та вміння швидко адаптуватись до нових реалій; пропонувати нові ідеї, залучаючи знання з різних сфер дійсності; здатність до абстрактного мислення, оперативного аналізу значних масивів тексту, генералізації їх в загальну смислову структуру, формування достатньої аргументації та верифікації реальних фактологічних даних; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;</p> <p>спеціальні (фахові, предметні): знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук; володіння спеціалізованими знаннями в межах</p>	

певної філософської проблематики, системна обізнаність з відповідною спеціальною літературою; навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Теоретичний зміст футурології

Тема 1. Футурологія: предмет, поняття, методи пізнання.

Тема 2. Історія становлення футурологічних ідей

Тема 3. Філософські засади футурологічних уявлень

Змістовий модуль 2: Сучасні концепції становлення майбутнього

Тема 4. Політична футурологія

Тема 5. Футурологічні концепції інформаційного суспільства

Тема 6. Концепції технологічного детермінізму.

Тема 7. Екологічна футурологія.

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
 для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін»
 на 2025-2026 н.р

Назва дисципліни	Природничо-наукова картина світу
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра філософії
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік
<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Курс «Природничо-наукова картина світу» зорієнтований на те, щоб дати здобувачам даної спеціалізації цілісне уявлення про особливості світорозуміння сучасної природничо-наукової картини світу.</p> <p>Основним <i>завданнями</i> вивчення дисципліни «Природничо-наукова картина світу» є: сформувати в студентів систему певних знань про історію зародження, формування і розвитку сучасної природничо-наукової картини світу.</p> <p>Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>Загальні: ЗК1. Вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області. ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки. ЗК7. Здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації.</p> <p>Спеціальні: ФК1. Знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей</p>	

гуманітаристики та суспільних наук.

ФК2. Володіння спеціалізованими знаннями в межах певної природничо-наукової проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною літературою.

ФК5. Розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками природничо-наукового дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками.

ФК6. Навички застосування аналітичного методу в оцінці сучасних суспільних процесів.

ФК7. Навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації.

ФК13. Вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття природничо-наукової картини світу.

Тема 2. Глобальний еволюціонізм.

Тема 3. Синергетика - теорія самоорганізації.

Тема 4. Загальні контури сучасної природничо-наукової картини світу.